

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
КОСОВСКА МИТРОВИЦА
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
Бр. 19-23/66
ПРИШТИНА
16 АПР. 2019

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
АРХИВАР
ПРИШТИНА

ПРИМЉЕНО:		12.04.2019
Орг. јд.	Број	Примљено
	09-794	

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

„ПРОЦЕНА ЕФИКАСНОСТИ ДОПУНСКИХ АНТИМИКРОБНИХ ЕНДОДОНТСКИХ ПОСТУПАКА У ЕЛИМИНАЦИЈИ ИНФЕКЦИЈЕ КАНАЛА КОРЕНА ЗУБА БАКТЕРИЈОМ ENTEROCOCCUS FAECALIS“

Предмет: **ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О УРАЂЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ**
На основу одлуке број 05-764 од дана 10.04.2019 Наставно-научног већа Медицинског факултета, Универзитета у Приштини, са привременим седиштем у Косовској Митровици, Декан факултета је донео Одлуку о формирању Комисије за оцену урађене докторске дисертације кандидата **асс.др Радована Јовановића**, под насловом:

„**ПРОЦЕНА ЕФИКАСНОСТИ ДОПУНСКИХ АНТИМИКРОБНИХ ЕНДОДОНТСКИХ ПОСТУПАКА У ЕЛИМИНАЦИЈИ ИНФЕКЦИЈЕ КАНАЛА КОРЕНА ЗУБА БАКТЕРИЈОМ ENTEROCOCCUS FAECALIS**“, у саставу:

Проф. др Љиљана Шубарић (председник) – Медицински факултет Приштина;

Проф. др Југослав Илић (ментор) – Стоматолошки факултет Београд;

Проф. др Зоран Влаховић (ментор) - Медицински факултет Приштина;

Доц. др Милена Радуновић (члан) – Стоматолошки факултет Београд;

Проф. др Душан Живковић (члан) – Медицински факултет Приштина;

Након прегледаног материјала достављеног од стране кандидата, Комисија подноси следећи

Извод око стручног извештаја о ефикасности допунских антибиотичких поступака у ендодонтским инфекцијама као и имуносталитичкој резистентности ове бактерије. У трајем делу ове извештаје су дати резултати испитивања у лекачкој инфекцији канала корена зупчаника против

ИЗВЕШТАЈ

о податима о току инфекције и променама у ендодонтском простору корена зуба, који се обично налази унутар канала корена. Рад је интегриран у више научних радова који су објављени у различитим научним часописима, описан је потпоро говеји доступнији у приступу последњих година у лечењу

I ТЕХНИЧКИ ОПИС ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација под насловом „**ПРОЦЕНА ЕФИКАСНОСТИ ДОПУНСКИХ АНТИМИКРОБНИХ ЕНДОДОНТСКИХ ПОСТУПАКА У ЕЛИМИНАЦИЈИ ИНФЕКЦИЈЕ КАНАЛА КОРЕНА ЗУБА БАКТЕРИЈОМ ENTEROCOCCUS FAECALIS**“, кандидата ас. др Радована Јовановића по садржају и форми рукописа испуњава све критеријуме квалитетно обрађене и добро презентоване научне проблематике. Дисертација садржи девет поглавља: Увод, Преглед литературе, Радна хипотеза, Циљеви истраживања, Материјали и методе, Резултати, Дискусија, Закључци и Литература.

II ПРИКАЗ СТРУКТУРЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

У уводном делу кандидат врло концизно упућује на проблематику инфекције простора канала корена зуба и терапијским процедурама које се користе у лечењу исте, са посебним акцентом на додатне ендодонтске антимикробне процедуре.

У поглављу Преглед литературе кандидат нас у првом делу, описујући грађу и физиологију пулпо-дентинског комплекса истовремено упознаје са основним патохистолошким механизмима који се одвијају у току инфекције простора канала корена зуба. У другом делу кандидат описује етиолошке факторе који доводе до настанка патолошких промена, пре свега инфекције унутар канала корена зуба. У даљем тексту јако детљиво је описана микрофлора инфицираног канала и учесталост бактерије E. Faecalis у овим инфекцијама која је реферисана у великом броју научних радова из ове области. У истом делу описана је грађа бактерије E. Faecalis као и карактеристике бактеријског рода Enterococcus у циљу бољег упознавања са улогом у ендодонтским инфекцијама као и високом резистентношћу ове бактерије. У трећем делу овог поглавља описане су терапијске процедуре у лечењу инфицираног канала корена зуба. Борба против

ендодонтских инфекција ослања се првенствено на специфичне терапијске процедуре које имају за циљ обескличавање простора канала корена. Поред инструментације и конвенционалних техника иригације и ириганаса, описани су готово сви допунски антимикробни поступци и технике који се користе последњих година у лечењу инфицираног канала корена. Кандидат у овом делу износи релевантне информације доступне у литератури о ефикасности ових терапијских процедур.

У поглављу **Радна хипотеза** је постављена хипотеза да допунски протоколи у терапији инфицираног канала значајно и у подједнакој мери доприносе повећању антимикробног ефекта стандарданог протокола иригације.

У поглављу **Циљеви истраживања** кандидат је јасно и прецизно поставио циљеве истраживања у оквирима научне проблематике наведене докторске дисертације. Основни циљеви истраживања су: Одредити присуство, број генома као и број формираних колонија микроорганизма *E. faecalis* у индукованој инфекцији канала корена зуба пре и након примене стандарданог протокола иригације канала корена, антимикробне фотодинамске терапије(АФДТ), пасивне ултразвучне иригације(ПУИ), примене диодног ласера и примене ендодонтског инструмента XP-Endo finishera-a (XPF); упоредити ефикасност пет наведених метода; утврдити слагање броја генома и броја бактеријских колонија након примене наведених антимикробних протокола; утврдити присуство бактеријског биофилма на зидовима канала корена зуба са индукованом инфекцијом бактеријом *E. faecalis*; испитати изглед површине канала корена након примене пет испитиваних протокола обескличења; испитати присуство *E. faecalis-a* у дентинским тубулима након примене пет испитиваних протокола обескличења.

У поглављу **Материјали и методе** кандидат је описао начин извођења истраживања, од поступка припреме узорака, њихове контаминације до терапјских процедуре примењених у експерименталним групама. Микробиолошка и молекуларна анализа је јасно дефинисана а примењени поступци у детекцији микроорганизама и њиховог генетског материјала су корелације са подацима у литератури.

У поглављу **Резултати истраживања** кандидат је у неколико целина приказао добијене резултате. Сви резултати добијени овим истраживањем приказани су јасно и детаљно.

У поглављу **Дискусија** које је засновано на савременим принципима научно-истраживачког рада, кандидат полазећи од врло јасних и значајних резултата добијених у истраживању, даје јасна тумачења добијених резултата. Извршена је компаративна аналитичка дискусија по свим постављеним циљевима и добијеним резултатима. Резултати које је кандидат добио у својим истраживањима су у мањој или већој мери сагласни са резултатима других аутора.

У поглављу **Закључци** дефинисани су јасни и прецизни закључци који су у потпуности изведени из добијених резултата и у складу су са постављеним циљевима.

У последњем делу, **Литератури**, кандидат наводи литературу коју је користио у раду редоследом како су аутори у тексту навођени. Највећи број референци које је кандидат користио су новијег датума и представљају актуелна и опште цитирана истраживања која се баве овом проблематиком.

III ОЦЕНА НАУЧНОГ ДОПРИНОСА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација под насловом „**ПРОЦЕНА ЕФИКАСНОСТИ ДОПУНСКИХ АНТИМИКРОБНИХ ЕНДОДОНТСКИХ ПОСТУПАКА У ЕЛИМИНАЦИЈИ ИНФЕКЦИЈЕ КАНАЛА КОРЕНА ЗУБА БАКТЕРИЈОМ ENTEROCOCCUS FAECALIS**”, кандидата ас. др Радована Јовановића представља оригиналан и самосталан научно-истраживачки рад са значајним доприносом у области стоматологије и ендодонције. У раду је наглашена сложеност ендодонтских инфекција као и терапијски потупци који се примењују у лечењу ових стања, са посебним акцентом на допунским процедурама које за циљ имају повећање ефикасности конвенционалне ендодонтске терапије.

Докторска дисертација је урађена по свим правилима научно-истраживачког рада, уз коришћење адекватне методологије и литературе, са јасно дефинисаним циљевима и закључцима који дају одговор на постављене циљеве. Методологија је детаљно и јасно описана, као и статистичка обрада података. У приказу истраживања кандидат је користио уобичајену и стандардизовану стручну терминологију, а структура докторске дисертације и методологија излагања су у складу са универзитетским нормама.

Резултати истраживања су значајни јер у литератури постоји недовољно података о овој проблематици, а у овом раду је обрађена на нов, свеобухватан начин. Уверени смо да ће резултати овог истраживања наћи примену у стоматолошкој пракси.

Проф. др Гвилем Шубаш - председник

IV ЗАКЉУЧАК

Проф. др Јелена Јовановић

Докторска дисертација под насловом „**ПРОЦЕНА ЕФИКАСНОСТИ ДОПУНСКИХ АНТИМИКРОБНИХ ЕНДОДОНТСКИХ ПОСТУПАКА У ЕЛИМИНАЦИЈИ ИНФЕКЦИЈЕ КАНАЛА КОРЕНА ЗУБА БАКТЕРИЈОМ ENTEROCOCCUS FAECALIS**”, кандидата ас. др Радована Јовановића представља оригиналан и самосталан научно-истраживачки рад са значајним доприносом у области стоматологије и ендодонције. Кандидат је приказао потребну самосталност и инвентивност у научно-истраживачком раду и дошао до оригиналних, конкретних и апликативних резултата.

Имајући у виду све изнете чињенице, Комисија у наведеном саставу предлаже Наставно-научном већу Медицинског факултета Приштина да привременим седиштем у Косовској Митровици да усвоји позитивну оцену ове докторске дисертације и проследи је у даљи поступак за јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Проф. др Љиљана Шубарић—председник

Проф. др Југослав Илић - ментор

Проф. др Зоран Влаховић- ментор

Доц. др Милена Радуновић - члан

Проф. др Душан Живковић - члан

Након предавног материјала достављеног од стране аутора, Комисија подноси следећи